

Bilag

Ekstrakt af ministeriet for byggeri og boligvæsens bemærkninger vedrørende den foreslåede nye affattelse af byplanlovens §§ 13, stk. 2, og 14, stk. 3.

§ 13, stk. 2, og § 14, stk. 3 er bestemmelser, der *retter sig til vurderingskommissionerne*. Sådanne pålæg træffes også andetsteds i byplanloven (se §§ 17 og 18) og i lovgivningen iøvrigt, f. eks. i byggeloven for staden København af 1939 § 42 (der vedlægges en afskrift af § 42, stk. 1 og 2), hvorimod der ikke i selve ekspropriationsbestemmelsen i byplanloven (§ 12) er optaget noget påbud.

En vurderingskommissions fastsættelse af den erstatning, der tilkommer en ejer ved ekspropriation af hans ejendom (eller ved det offentliges overtagelse af denne i medfør af § 14), er ifølge dansk ekspropriationsret endelig, således at det ikke administrativt er muligt at omgøre erstatningsberegningen.

Domstolene kan i almindelighed heller ikke pådømme en vurderingskommissions erstatningsfastsættelse. Denne kan dog underkendes, såfremt vurderingskommissionen har lagt urigtige forudsætninger til grund for sin fastsættelse af erstatningsbeløbet.

I de af §§ 13 og 14 omfattede tilfælde skal der — som ved ekspropriation iøvrigt, f. eks. i medfør af byplanlovens § 12 — i medfør af grundlovens § 80 betales fuld erstatning. Hensigten med § 13, stk. 2 og § 14, stk. 3, kan selvfølgelig ikke være at afskære ejeren fra at få den ved grundlovens § 80 tilsikrede fulde erstatning. Hensigten er at klargøre overfor vurderingskommissionen, at ejeren kun skal have erstatning for den værdi, som ejendommen havde for ham, hvorimod han ikke skal have forøget sin erstatning, fordi hans ejendom ved gennemførelsen af det formål, hvortil den eksproprieres eller overtages, vil blive væsentlig værdifuldere, end den er eller kan gøres af ejeren.

Når grundlovens § 80 skal iagttages, må der selvfølgelig også i den værdi, som ejendommen har for ejeren, være indbefattet den forøgede udnyttelse udover den nu gjorte brug, som han kunne have opnået forinden byplanen.

„Den af ejeren hidtil gjorte brug“ (§ 13, stk. 2) og „de omstændigheder, der begrundet kravet om overtagelse, uden hensyntagen til den ifølge planen tilsigtede anvendelse af arealet“ (§ 14, stk. 3) må, når grundlovens § 80 skal iagttages, forstås således, at en ejer af f. eks. en landbrugsejendom ikke alene skal have erstatning for ejendommens landbrugsværdi, men også for den rimelige og sandsynlige mulighed, som han efter vurderingskommissionens opfattelse havde for ved landbrugsejendommens udstykning og salg til byggegrunde at opnå en forøget gevinst. Er der derimod tale om, at ejendommen erhverves af det offentlige i den hensigt at anvende den til et offentligt formål, som vil forøge ejendommens værdi udover, hvad ejeren kunne have opnået, skal erstatningsberegningen ikke påvirkes heraf.

Som eksempel herpå kan måske nævnes, at det offentlige ved erhvervelse i medfør af byplanlovens § 12, jfr. § 13, eller ved overtagelse i medfør af § 14 af den pågældende ejendom kan etablere et torv, et offentligt anlæg eller et trafikknudepunkt, som vil medføre en stærk forøgelse af ejendommens værdi.